

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:

Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl v. a.

Correspondentiele se se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Er banii de prenumeratiune la TIPOGRAFFA DIECESANA in ARAD.

Despre greutatea in judecata si actiune si despre statornicia.

S'au inspaimentat invetiaceii Domnului in nóptea, in carea calatoreau cu nai'a spre Vitsaid'a, dupa ce Domnulu in diu'a premergétória sevèrsise minunea, in carea a saturat cu cinci pani si doi pesci cinci mii de ómeni. Vèntulu suflá improtiva, si apostolii se temeau de primejdia.

Dar Domnulu priveghiá, si se rogá pentru dènsii; si in a patr'a straje a noptii umbland pre mare Domnulu se apropia de corabia, si dice lui Petru: „putièn creeintiosule, pentru ce te-ai indoit.“ Si Domnulu intra in corabia, si vèntulu sta; ér cei ce se aflau in corabia se inchina Domnului dicènd: „cu adevveratu Fiiulu lui Ddieu esti.“

Faptulu acest'a biblicu ne infacisiéza, si ne spune, ca o naia, slobodita pre marea cea víforósa a valurilor si ispitelor lumii este intréga viétia ómenésca. Cármaciulu, carele vecinicu priveghéza, si ingrijesce, cá acésta naia se nu fie inecata de valuri, este Domnulu si sant'a lui biserica, este credinti'a in Ddieu si in puterea salvatória a santei Lui biserici.

Din acésta credintia emanéza mai antaiu pacea eu noi insine si pacea cu tóta lumea, ér alaturia cu acésta fundamentala conditiune de viétia: greutatea in judecata si actiune, sub carea intielegem: capacitatea omului de a judecá asupra tuturor lucrurilor si imprejurárilor, asia, precum sunt in realitate, si capacitatea si puterea omului de a activá pre bas'a stáarii si imprejurárilor reale date in tóte actiunile sale vointi'a lui Ddieu.

Ori de câte ori se decide omulu pentru o fapta, in internulu lui se petrece unu procesu psichicu de o importantia decidietória asupra fericirii, seau nefericirii nóstre, si in genere asupra viétii si desvoltárii nóstre ulterióre, deórece in mersulu nostru spre perfectiunea crestínésca fiecare fapta contribuesce seau in directiune buna la fericirea nóstrá, seau in directiune rea la nefericirea nóstrá.

In acestu procesu psichicu de régula omulu

este in lupta cu sene insusi, — si adevca este in lupta consciinti'a lui religiósá, credinti'a lui in Ddieu, cu ceea ce numim spiritulu „lumii“ si cu slabitiunile omenesci.

Spre a ilustrá modulu, in carele se petrece in internulu omului acestu procesu psichicu, inregistram urmatórele esemple:

1. Cinev'a calatoresce prin o padure, si afla o suma insemnata de bani. Acésta suma de bani de odata descépta in aflatoriu spiritulu „lumii“ si slabitiunile omenesci, cari i-spunu, si argumentéza cu multa taria, ca noroculu lui a voit, cá se-se inavutiésca, se aiba si dènsulu, si se póta duce de aci inainte o viétia comóda, fara de lucru si fara de grije, si se póta se aiba o multime de placeri; si deci atát spiritulu „lumii,“ cât si slabitiunile omenesci i-proponu, cá se tainuiésca, si se ascunda acei bani mai cu seama ca nimenea nu-lu vede, si se-se faca prin ei fericitu. Astfelu vorbesce cu omulu in unu astfelu de casu spiritulu „lumii“ si slabitiunile omenesci. In acelasi timpu inse i-vorbesce de alta parte cu glasu mai puternicu, seau mai putièn puternicu, seau chiar de totu slabu, — dupa cum i-este adevca crescerea religiósá morala — o alta putere: consciinti'a lui religiósá, credinti'a lui in Ddieu. Acést'a i-spune: acesti bani nu sunt ai tòi, sunt ai altui'a, carele a lucrat si asudat, pana când i-a potut cascade; daca ii-a perdut stepanulu lor, inca n'au incetat a fi ai lui, — tie nu-ti este iertat a-ti insusi avere streina, pentru ca averea streina nimicesce pre celu ce si-o insusiesce; acesti bani de altcum potu se fia ai vre unui servitoriu, carele perdiendu-i si-póte perde totu de odata si servitiulu, póte fi aruncat pre nedreptu pentru lacomi'a t'a in temnitia etc.

Apoi nu este adevveratu, ca nu te vede nime-nsa, pentru ca te vede ochiulu celu ce vecinicu priveghéza asupra ómenilor, te vede Ddieu, carele pedepsesce cu tóta asprimea pre omulu, carele si-insusiesce avere streina.

Depinde dela individualitatea omului a-se decide in unu astfelu de casu, cá se-si insusiesca averea streina, seau nu, si adeca cá se asculte de spiritulu „lumii“ si slabitiunile omenesci, seau de glasulu consciintiei sale religiöse.

Daca si-insusiesce banii streini, si celu ce ii-a perdut suferi, atunci pentru momentu póte se-se sênta bine, pentru ca slabitiunile, cari ii-au covêrsit, si biruit consciinti'a religiösa sunt satisfacute, — dar placere de viétia numai póte avé in veci, pentru ca slabitiunile si averea streina, cari acum lu-stepanescu pre deplin, lu-conducu din pêcatu in pecatu si din desastru in desastru. Unu astfelu de omu nu mai póte avé nici elu, nici urmatorii lui pace si multiemire in lume, pentru ca dreptatea lui Ddieu nu lasa nici odata unu astfelu de faptu nepedepsitu; ér cá dovêda despre acêst'a ne servescé intre alte multe fapte, pre cari le póte vedé fiecine, si in fiecare di, si urmatoriulu faptu, si anume:

Nu de multu a trait unu omu, carele in timpulu vietii sale era celu mai puternicu omu in Europ'a, si asia dicênd dela a carui dispozițiune depindea pacca, seu resboiulu intre popórele Europei. Acestu omu voiá între altele, cá se-si faca si o avere insemnata, prin carea se-si asigureze buna starea si viitoriulu familiei sale; si deci alarmá lumea cu sciri de resbelu, si când in urm'a scirilor sale alarmatórie scadeau la bursele Europei papirele de valóre, agentii lui le cumperau pentru dênsulu; ér dupa aceea respandea sciri de pace, si când in urm'a acestor sciri, pretiulu papirelor se urcá; agentii lui le vindeau cu pretiuri urcate. Cu chipulu acêst'a omulu, de carele vorbim si-a adunat o insemnata avere. Dar carea a fost sfêrsitul? Omulu acêst'a a murit, — dupa ce mai antaiu si-a perdut positiunea, — nu multu dupa mórtea lui a murit si uniculu sêu fiu; ér veduv'a s'a, carea traiesce, nu are pace si linisce pre pamentu.

Acêst'a este plat'a pecatului.

Daca inse in casulu de sus facia de omulu, carele a aflat o suma de bani perduti de catra deaprópele sêu, invinge consciinti'a lui religiösa carea i-spune, ca densulu este detoriu a aretá casulu acêst'a autoritátilor publice, — cá stepanulu se-si póta aflá banii perduti: atunci el este feritu de a-si insusi avere streina, — si prin acêst'a si-implinesce o insemnata detorintia, pre care o-are facia de deaprópele sêu, — de a-i aperá averea cu ori-ce pretiu si între tóte imprejurárilé; ér Ddieu Bunulu i-resplatesce insutit si inuuit servitiulu si fapt'a buna si crestinésca facuta deaprópelui.

2. Astfelu este facutu omulu, cá in viéti'a si lupt'a lui pentru esistentia se fia espusu la o multime de perderi. Unulu si-perde prin mórte pruncii, altulu si-perde averea, érasí altulu póte se-si pérda rangulu si positiunea sociala. Facia de tóte aceste perderi se petrece in omu unu procesu psihicu internu. Spiritulu „lumii“ si slabitiunile ome-

nesci pre de o parte lu-indémna la nemultiemire facia de Ddieu si facia de ómeni; ér pre de alta parte consciinti'a lui religiösa i-spune, ca dênsulu ori ce perdere este detoriu a o privi cá o cercare din partea lui Ddieu, carele i-ispitesce credinti'a si tari'a credintiei prin acêsta cercare. Daca omulu in unu astfelu de casu asculta de spiritulu lumii, pote se devina pentru tóta viéti'a unu nemultiemitu, si cá atare indura in totu decursulu vietii sórtea nemultiemitor si malcontentilor; daca inse asculta de glasulu consciintiei sale religiöse: atunci consciinti'a lui religiösa i-da totu de odata si alimentulu spiritualu necesariu, cá in faci'a ori carei perderi se aiba mangaiarea, curagiulu si barbat'i'a trebuintiösa, cá se póta continuá cu succesu lupt'a pentru esistentia si viéti'a.

Procesulu psihicu, de carele vorbim, se petrece de regula in internulu nostru ori de câte ori ne decidem pentru o actiune, — si daca in acestu procesu punctulu de manecare, seau principiile de actiune este vointi'a lui Ddieu, emanata din credinti'a nóstra intr'ensulu: atunci este naturalu, ca noi pasim in tóte actiunile nóstre pre o cale drépta, lucrám, si traím conform scopului supremu alu vietii nóstre; ér intru a-ne decide in acêsta directiune consista greutatea in judecata si actiune.

Greutatea in judecata si actiune, cá tóte lucrurile bune are multi dusimani, si anume: spiritulu „lumii“ si patimele omenesci; ér langa acestea se mai adaoge obiceiurile rele ale nóstre, seau ale altor'a, mod'a, curentele, de cari sunt ómenii preocupati intr'unu timpu si altele. Indata ce omulu se abate in judecátile sale dela punctulu de manecare, dela principiulu de viéti'a: de a traí si lucrá dupa vointi'a lui Ddieu, si se decide in un'a, seau alta actiune seau dnpa glasulu „lumii“, seau dupa curentele, cari se forméza între ómeni, cari potu se fia gresite, a slabit din greutatea in judecata, carea trebue se conduca pre omulu crestinu, si devine cá si o naia fara cármaci, aruncata de valuri in tóte pãrtile. Mai este inca o imprejurare, carea in cestiunea, de carea ne ocupám, merita amintire, si anume: se póte intêmplá, ca cinev'a se fia de convingerea, ca lucra dupa unu principiu, dar faptice se lucreze din o preocupatiune. Cá se podem fi feriti de stadiulu acêst'a, carele este tocma asia de periculosu, cá si stadiulu, in carele se decide omulu dupa obicei, seau dupa cum vedem, ca facu altii, este de lipsa, cá pentru nici o actiune a nóstra, dar nici chiar pentru unu simplu respunsu se nu ne decidem nici odata in graba, ci totdeun'a numai dupa o judecata matura si cu considerarea tuturor imprejurárilor, si cu privire la principiulu de viéti'a alu cretinismului, la vointi'a lui Ddieu, si totdeuna avênd deosebita privire la consecintiele, ce potu se urmeze pentru noi si pentru societate din vorbele si actiunile nóstre.

Omulu, carele este greu in judecata, este apoi de regula si statornicu in propusurile si actiunile

sale, pentru ca la greutatea in judecata apartiène totu de odata si a prevedé pedecile, cari potu se obvina in calea nóstra intru esecutarea propuselor nóstre.

Atât greutatea in judecata, cât si statornici'a, emanéza intocma, cá si pacea cu noi insine si pacea cu tóta lumea diñ credinti'a in Ddieu; ér cá dovéda despre acést'a ne servesce faptulu biblicu, ca Petru indoindu-se in divinitatea Mantuitoriului Christos, se inpaimantéza in faci'a pericului ce amenintiá nai'a, in carea calatóriá cu ceialalti apostoli spre Vitsaid'a, — tocma asia precum in momentul, când Mantuitoriulu s'a predat patimilor, lu-vedem spaimentandu-se si lepedandu-se de Domnulu inaintea unei servitórie.

Acelasi Petru inse, când a fost armatu pre deplin cu credinti'a in Ddieu, pásiesce apoi cu deplina sigurantia si cu deplina statornicia in tóte actiunile sale; si nici foculu, nici sabi'a, nici mórtea nu-lu mai póte despartí de Domnulu.

In viéti'a omenésca, fia in viéti'a privata, fia in viéti'a publica, totulu depinde dela modulu, cum ómenii judeca, din ce motive si din ce principie se decidu in actiunile lor, si cum remanu dènsii de statornici intru esecutarea propuselor; ér bas'a si fundamentulu pentru tóte acestea este credinti'a in Ddieu.

Dr. Atanasiu Siandor,

profesoru emeritu alu institutului pedagogicu din Aradu, fisicu si asesoru consistorialu, membru in representanti'a orasiénésca etc.

Mercuri'a trecuta la órele 3 dupa amédi a in-chis ochii pentru totdeun'a acestu venerabilu be-tranu, carele facea parte din pleiad'a acelor ómeni, cari in calitate de profesori ai vechei preparandii din Arad, intre grele conditiiuni si imprejurári au lucrat cu zelu si abnegatiune la intarirea bisericeii nóstre nationale si la redeseptarea si rentenerirea neamului romanescu din acésta tíera.

S'a dus pre calea veciniciei si acestu venerabilu betranu, carele pana când erá pre paméntu, re-presentá in mijloculu nostu acea frumósa epoca din istori'a nóstra bisericesca si nationala, in carea bi-seric'a si poporul romanu a fost chiamata a scerge dupa faci'a s'a urmele sclaviei secularie, si prin in-tarirea s'a in credinti'a in Ddieu, prin scóla, si prin o buna educatiune a generatiunilor viitórie se inta-résca pétr'a cea din capulu unghiului, fundamentulu desvóltării nóstre ulterióre.

Reposatuln s'a nascut in comun'a Nadlacu, comitatulu Cianadului din parinti economi la anulu 1808. Studiele gimnasiale si le-a facut in Aradu, Temisióra si Segedin, sustiéndu-se singuru pre sene in calitate de instructoru alu filor familieii Kabdebo din Barateazu. Dupa terminarea studielor

gimnasiale si a cursului filosoficu de doi ani, dupa sistemulu de atunci, reposatuln merse la universitatea din Pest'a, unde sustiéndu-se cá instructoru in tim-pulu anilor de studiu la anulu 1836 obtiéndu diplom'a de doctor in medicina. In calitate de medicu practicu reposatuln functioná mai antaiu in Nadlacu, apoi in Lipov'a, ér la anulu 1838 se stabili, cá medicu practicu in Aradu. La anulu 1840 se casatori cu Iulian'a, fic'a fericituln intru aducere aminte ceta-tiéndu si comerciante Petru Frusi'a. Repo-satuln nu se sèmtiá bine in carier'a s'a de me-dicu, si deprinsu inca din anii studielor sale de a-se ocupá cu predilectiune cu limb'a si litera-tur'a romana preferi a-schimbá acésta cariera cu unu postu de profesor, si in anulu 1843 fù numitu in modu provisoriu, ér in anulu 1845 de profesor definitivu alu institutului pedagogicu din Aradu, in care calitate functioná pana la 1880, când sèmtin-tindu-se slabitu de greutatea anilor trecù in bine me-ritatulu statu de pensiuene.

Cá profesor reposatuln s'a distins in totu tim-pulu functionárii sale prin zelu si diligintia, prin tactu si prin o maniera blanda, in carea se esprimá in unu modu nimeritu iubirea sa facia de elevi si mai cu seama zelulu si dorulu seu, cá prin o buna si succésa educatiune a elevilor sei in spiritu cre-stinescu, in credinti'a si datinele religióse, remase din betrani, se-si depuna tributulu, cu carele din vocatiune se sèmtiá detoriu, de a conlucrá la inain-tarea bisericeii si neamului sèu. Acésta blanda ma-niera l'a facut, se fia omu placutu si iubitulu in so-cietatea nóstra din Aradu, ér cá profesor se fia pri-vitu de elevii sèi de unu adevratu parinte.

Reposatuln s'a ocupat si a fost activu si pre-terenulu literariu, colaborand cu multu succésu la „Gazet'a Transilvaniei“ si la „Fóia pentru minte, inima si literatura.“ Studiulu de predilectiune alu densului a fost limb'a romana; ér in propunerea limbii, in deplina armonia cu principiile pedagogiei moderne, pondulu principalu lu-punea cu deosebire pre desvóltarea sèmtiului de limba, — purcediénd din principiulu, ca sèmtiulu de limba des-vóltá, si produce mai multu, decât ori ce in elevi iubirea de neamu, iubirea individualitáti nóstre na-tionale.

Reposatuln si in timpulu vietii sale retrase se ocupá nenterruptu cu cetirea diarelor romane, — lu-interesá totu ceea ce se petrece in lupt'a nóstra pen-tru desvóltare, — si dicea adesea: „me bucuru când vèdu inaintarea, pentru ca nimicu nu indulcesce o-mului in stadiulu celu greu alu betranetiilor viéti'a, — precum este in stare a o face acést'a priveliscea, ca institutiunile si societatea, carei'a ai servit in-aintéza.“

Si reposatuln, Ddieu a voit, cá se-i fia dat, — cá nu numai se ajunga o etate inaintata, dar in acelasi timp, reposatuln i-a fost dat, cá se véda atât famili'a s'a norocita si pretiuita in socie-

tatea noastră; ci a vediat totu de odata si scól'a si biseri'ca si poporul romanescu inaintand, — si prin institutiunile create punându-se fundamentulu la unu mersu statornicu spre inaintare.

Pretiuind si bucurandu-se de acésta inaintare repositulu contribuía bucuros la tóte intreprinderile sociale cu scopu filantropicu; ér bibliotec'a s'a o a donat bibliotecii institutului nostru pedagogicu-teologicu.

Remasitiile pamentesci ale defunctului s'au de-pus spre odichna eterna Vineri'a trecuta. Servitiulu funebru s'a celebrat prin parintele protopresviteru Moise Bocsianu, ieromonachulu Augustin Hamsea si preotii Gavriil Bodea si Ilie Dogariu in fiinti'a de facia a Pré Santiei Sale, parintelui Episcopu Ioan Metian, a membrilor consistoriului aradanu, a corpulu profesoralu dela seminariulu diecesanu, a elevilor dela seminariulu diecesanu si a unui publicu alesu.

La finea servitiului divin u ieromonachulu Augustin Hamsea tienù unu discursu funebru, in care dete espressiune sêmtiului de recunoscintia, cu carele i-detorim noi, generatiunea actuala repositului pentru servitiulu credintiosu de aprópe o jumetate de veacu pre terenulu instructiunii si desvoltării nóstre nationale.

Dupa acést'a punându-se cortegiulu in misicare, siciulu repositului a fost insocitu de o parte insemnata din publicu pana la locul de odichna eterna, in cimiteriulu orasienescu.

Depunënd o lacrima de durere pre mormentulu acelu'ca, carele in sutele si miile de elevi, la a caror buna crescere a contribuit cu zelu si abnegatiune, si-a ridicat monumentu neperitoriu i-dicem: odichnesce in pace lucratoriule obosite. Sufletulu têu se-lu asieze Celu Atotputernicu cu dreptii, ér osemintelor tale se-le fia tierin'a usióra!

In veci amintirea lui!

Despre sufletulu omenescu.

(Continuare si fine.)

Abstragënd dela acestu morbu s'a constatat, ca abnormitatea prima provine din inveninarea sângelui, care se mostenesce dela parinti si se manifestéza intr'o predispositiune pentru abnormitati. Acésta abnormitate a spiritului se numesce cu terminu tehnicu: „neurosis spasmodica.“ Daca spre exemplu parintii se folosescu de beuturi spirtuóse, veninulu acela trece in sângele copiiloru, sau daca parintii sunt fumatori mari, se infectéza si sângele copiiloru. Si daca trei-patru generatiuni au fumat, sau au trait o viatia desfrenata: tóte morburile, ce sunt impreunate cu acestea, trec si la prunci. Si astfeliu acestia se nascu cu inclinarile, cu poftetele acelea tot spre estravagantia. — Acestu morbu face pre omu imposibilu pentru societate. Omulu cu acestu morbu traiesce in societate viatia intelectuala, viatia morala, dar din când in când se manifestéza nisuinti'a de a traí in estravagantia. Caus'a acestoru morburi sunt totdeuna parintii.

Afara de acesta mai sunt patru soiuri de morbu spiritualu. Unulu dintre aceste patru soiuri este miseri'ca. Cu cât progreséza omulu in cultura, cu atât are mai multe pretensiuni, de o parte fizice, de alta parte spirituale. Cu cât are cineva mai multe pretensiuni, cu atât simtiesce mai multe lipse, si astfeliu cu atât e mai mare miseri'ca. De aci se nascu dóue abnormitati: a) hipocondri'ca, si b) melancoli'ca.

a) Hipocondri'ca se nasce din inchipuirea unui reu, ori a unei lipse materiala-fizica. Si in adeveru in totdeuna este ceva morbu in corpu, si acelu morbu fisicu ilu face pre omu se-si simtiasca miseri'ca, inse intr'unu gradu asia de mare, încât nu are in sufletu alta inchipuire, decât numai morbulu. Hipocondri'ca se manifestéza in mai multe feliuri: unulu dice: ca are morbu de peptu, altulu de ficatu, altulu in rerunchi. De comunu in aceste trei parti simte hipocondrulu ceva neregularitate, — dar aceea nu esista in asia mesura cum-si inchipuiesce elu. Acestu morbu spiritualu se póte curá prin vindecarea morbului fisicu.

b) Melancoli'ca se nasce din sustienerea si continuarea temperamentului melancolicu. La tineri este chiar o necesitate se fie mai simtitori decât reactionari. Inse daca sentimentalismulu acesta trece marginea si se estinde si in periodulu barbatiei, atunci este morbu, caci missiunea barbatului e se faptuiasca. Melancoliculu avënd dureri mari sufletesci, si inchipuie o miserie, deci traiesce tot amarit; meditéza, cugeta dar nu faptuiesce. Póte deveni cineva melancolicu si prin unu morbu fisicu; elu inse se ocupa numai de miseri'ca sa inchipuita, nu este pe deplin consciu de morbulu lui fisicu. Prin acést'a se deosebesce de hipocondrie.

A dóu'a grupa de morburi spirituale e esaltarea. Acést'a se manifestéza in urmatórele forme:

1. Mání'a e o stare esaltata a aceluia, care a esit din fire si e stapanit de o idee ficsa. Precum ideii acést'a ficsa se referesce la o fapta sau la alt'a, asia si mání'a are diferite forme. Asia cunóscem cleptomanie, când cineva ar tot furá, desí nu-i trebuiescu obiectele furate, piromanie, când cineva ar tot aprinde, s. a.

2. Nebuni'a e o stare cam analóga cu mání'a, cu acea deosebire, ca in mánie ilu stapanesce pre omu o idee ficsa, pana când celu nebunu nu are numai o idee ficsa ci mai multe. In elu s'au stricat legile asociatiunei ideilor. In unu momentu face un'a, in celalaltu face alt'a, fara cá se se póta esplicá fapt'a urmatóre din fapt'a de mai inainte.

A trei'a clasa a abnormitatilor sufletesci este slabiciunea mintii, carea se manifestéza in urmatórele forme:

1. Habauci'a este o stare de exaltare. Habauculu nu judeca nimicu, dar nici nu face nici un reu. Acela, care si-a perdut puterea aceea a mintii, prin carea arangiaza, asociaza inchipuirile ce si le-a

castigat, are si momente bune, curate, dar de regula nu se póte orientá in viatia.

2. N a r o d i ' a. Habauculu mai are si momente luminate, narodulu nu are. Habauci'a este unu morbu simplu, narodi'a este compusu. Acela, care a devenit habaucu si nu se vindeca, ajunge narodu. Va se dica narodi'a este o habaucie intr'unu gradu mai inaltu.

A patr'a clasa de morburi sufletesci o forméza morburile, cari se nascu sub influinti'a atacurilor, mai cu séma a acelora, cari se facu sub p r e s s i u n e a p a r a l i s e i, (lovire de vânt) ce póte se ajunga creerii, sau alte organe: limb'a, inim'a etc. Paralis'a câte odata causéza chiar mórte. Abnormitate sufletésca devine paralis'a astfelu, ca capetând o parte din organismu paralisa, aceea influintiéza asupra sufletului si produce in elu abnormitate. Paralis'a acést'a o capeta numai anumiti ómeni. Aici intielegem mai cu sama paralis'a aceea, carea se desvólta prin intrebuintiarea prea mare a beuturilor alcoolice. Efectulu acestei'a se obsérva astfelu: beutoriulu nu-si póte inverti bine limb'a, nu e in stare se pronuntie tóte silabele mai aspre, apoi ii slabesce si sufletulu, devine nebunu.

Paralis'a, déca ataca sângele, nu se póte vindecá nici cu privire la corpu, nici cu privire la sufletu.

Acestea sunt abnormitatile sufletului omenescu, sau morburile spirituale. Pana acuma nu s'au ocupat ómenii de bolnavii acesti'a. Ii considerau de perduti pentru societate. Astadi inse se lupta cultur'a cá se-i faca membrii folositori pentru societatea omenésca. Sunt instituite pentru alienati si in genere pentru cei cu morburi sufletesci; acolo ii aduna, ii dreséza. — Cum a venit omenimea la idei'a acést'a? Asia, ca daca sustienem, ca la acesti ómeni lipsesce sanetatea, intregitatea sufletului, atunci urméza, cá se insiram ómenii cei nebuni cu animalele. Dar incât omulu e in stare se faca astadi ce voiesce cu animalele, le póte invetiá si instrúá la multe: o póte face acést'a si cu nebunii. Prin urmare astadi nu mai e nebuni'a o stare asia trista, cum a fost pana acuma.

Pe tóte terenele se facu inventiuni. Tóte ilu duc pre omu catra tint'a lui, catra perfectiune. Inse aceste inventiuni, aceste ingrijiri ale omenimei de a redá societatii pe cei cu morburi sufletesci, ilu duc pre omu mai sigur catra Dumnedieu, carele „cu putin mai mic, decât ingerii l-a creat pre elu,¹⁾ si carele nu voiesce mórtea pecatosului, ci cá se se intórca si se fie viu.

A. Givulescu.

Omulu trebuie se fie domnu peste elu.

Sci tu mei Petre, care omu e mai tare la noi in satu? — intrebà odata badea Ioanu pe nepotielulu seu Petru.

Vedi bine, Petru cá Petru, indrugá si intortocá

multe de tóte; ba ca e mai tare Todoric'a lui Chiraiu, ca e omu mare, ba ca e Georghitia a Saftei, pentru-ca la vediutu mai eri cum a aredicatu unu sacu de grâu singur pe spate, ba ca e cela si cela.

Vedi, tu ai amblatu si la scól'a cea mare din orasiu si totusi nu scii nimicu. Acela e omu mai tare la noi in satu, care scie se fie domnu peste sine, scie se-si poruncésca lui, dise badea Ioanu cu tonu apasatu:

Eramu la o parte si amu auditu tóta vorbirea loru: mi-amu insemnatu apoi bine, cá se scriu ceva despre intrebarea lui badea Ioanu. Acést'a era cam de multu.

Acum, nu de multu, s'a intemplatu putiena neintielegere intre dóue comune, in ce privesce marginea hotariului. Venindu la olalta trimisii unui satu cu trimisii celuilaltu satu, cá se se sfatuésca asupra trebii, amu vediutu numai, care de care ar vorbi mai multe si mai tare, asia, ca unulu nu incepea bine, pana ce celalaltu lu-luá pe dinainte; nu-i da-dea pace, cá se póta vorbi, mai respicatu: nu se potea tine a nu vorbi afara de rindu, adeca nu potea se-si poruncésca lui, se fie domnu preste elu. Si când i-amu vediutu asia, mi-amu adusu de locu aminte de intrebarea, ce a pus'o badea Ioanu nepotului seu Petru.

Haid, da, tréca-duce-se; n'ai mai dice nici macar o vorba, daca numai acei ómeni aru fi, cari nu sciu se-si poruncésca loru. Acesta este unu morbu asia de latitu, ca mai nu gasesci, séu déca si gasesci, gasesci fórte putini, cari se fie mantuiti de elu. Ce e dreptu, nu toti suntu intr'o masura; unulu mai putinu, altulu mai multu 'si scie porunci. Vorb'a e numai, ca fórte putini suntu de aceia, cari potu si suntu domni preste ei.

Si daca vomu cautá dupa isvorulu de unde vine, ca cei mai multi ómeni nu sciu se-si poruncésca lor, vomu vedea, ca adeverata cauza sta in crescerea pruncului de micu.

Omulu e facutu asia, ca elu multe se poftésca, poti se dici pofté fara margini. Si daca nu este cine se-l dedee de micu, ca câte o pofta de acestea se-o mai puna si in cuiu, apoi din acelu pruncu ese unu omu destrabalatu, unu omu, caruia tóte trebuie se-i-se intemple dupa dorinti'a lui, ca daca nu, apoi nu e bine in lume!

Nu e vorba, n'aru fi reu, daca poftele lui aru fi bune, ar dori si aru face tot ce e bine, — nime n'aru avea nimicu de disu. Scimu inse, ca la cei mai multi poftele suntu mai numai rele, cari istrica lui si la altii.

Diseiu mai inainte, ca omulu de micu trebuie dedatu, ca unele din poftele sale se-le mai puna si la o parte, scurtu: parintii trebuie sa dedee de micuti pe pruncii lor se scie, ca nu totu ce ei dorescu are se fie inplinitu; Si óre asia se intempla?

Dómne feresce! O mama, daca trece pe langa gradin'a cutarui omu si din intemplare vede pruncul

¹⁾ Psalmi 8. 5.

ei unu meru, ori alteeva, incepe a strigá, ca elu ar mancá meru; ér mam'a, indata se intinde, ia merulu si-lu da pruncului, ca vedi Dómne, „se nu decrésca puiulu mamii“. Si tot din pricina „cá se nu decrésca“ i-da pruncului si rachie, fie elu cât de micutiu. „Se nu decrésca puiulu mamii“, rumpe-i si lui unu darabutiú micu, éca numai atáta — dice mam'a, când vede pe cineva mancandu. Totu, ce numai poftesce pruncul, i-face pe voia. Si ce a facutu óre mam'a? In locu se-lu intierce dela poftetele cele multe, i-mai da se bee si rachia prin-ce lu-inveni-néza de micu si-lu face nesanatosu pentru intréga viéti'a lui, ba inca lu-mai invétia se mai si fure. Ei, daru adi unu meru, mane unu ou, ér poi-mane unu bou, caci poft'a de mancare cresce mancandu. Urmarea e, ca va esí din elu unu omu destrabalatu unu omu, care tóte-le va cautá se implínésca, cate-le poftesce. Unu astfeliu de omu nu scie, ca unde e marginea, hotarulu preste care nu e ertatu se treci, nu scie, pentru-ca n'a fostu dedatu de micutiu la aceea. Parintii lui, sub chipulu „se nu decrésca“ i-a facutu multe de tóte pe voia, prin ce apoi i-au facutu celu mai mare reu din lume; l'au facutu celu mai nefericitu omu, ne fiindu dedatu a-si infraná poftetele, a fi domnu preste sine. Implinirea poftelor consta bani ori alteeva. Caci un'a se nu uitamu: omulu multe poftesce. Afara de mancare si beutura mai poftesce el si alte lucruri rele. De multe-ori, fiindu maniosu si nesciindu-si poruncí, vatama pe altulu cu vorb'a, ori chiar lu-bate. Apoi gur'a inca face multe. Chiar si sant'a scriptura dice: „pune Dómne straje gurii mele si usia de ingradiu buzeloru mele“. Va se dica, fa-me Dómne domnu preste mine, cá se potu poruncí gurii mele, ca déca nu, multe rele are se vie preste mine si asupra capului meu.

Prin urmare reu facu acei parinti, cari sub cuventulu „se nu decrésca“ face tóte pe voi'a pruncului. Dee-i-se pruncului de mancatu ce este, si grigésca-se de sanatatea si curatieni'a lui, apoi cresce elu si se intaresce de minune! Ér pruncul, daca cere ceva, fara de care aru potea fi, nu trebue se-idadam. Se se dedee elu de micu a-si poruncí si a rebdá. Adi poftesce ceva si nu capeta, mane poftesce alt'a si éراسi nu capeta, in urm'a urmeloru se invétia asia, caci aceea i-se preface in singe. Se invétia de micu a-se retinea dela poftete, se invétia a-si poruncí. Apoi care cum se invétia de micu, totu asia va fi si cá omu mare. Unu astfeliu de omu in vorbire, in mancare si in tóte poftetele lui va fi cu cumpetu si cu bagare de séma, scurtu: va fi unu omu, cum trebue se fie.

Galsia, Ianuarius 1892.

I. Grosioreanu.

D I V E R S E.

† *Necrologu.* An'a Siandor mar. Dr. L. Petco, in numele ei si alu sotiiului seu Dr. Lazar Petco, advocatu, a filoru sei Valeriu, pretore in Bai'a de Crisiu, Eugeniu, sublocotenentu ces. reg. Olivia mar. Dr. Aurelu Demian, Aurelia mar. Dr. Alexandru Hossu, Iulian, An'a si Vilma cu inim'a fránta de durere anuntia cumca mult iubitul si neuitatulu lor parinte, respective soeru si mosiu Dr. A t a n a s i u S i a n d o r, profesoru emeritu la institutulu pedagogicu din Aradu, fisic consistorialu, membru in reprezentanti'a orasiului Aradu, etc. dupa unu morbu greu, in etate de 84 ani, impartasitu cu sántele taine, si-a dat nobilulu sufletu in mânilé Creatoriului, in 15/27 l. c. la órele 3 d. m. Remasitiéle pamantesci ale defunctului s'au asiediatu spre odihna eterna, Vineri in 17/29 l. c. la órele 2 d. m. in cimiteriulu gr. or. romanu. — Aradu, 15/27. Ianuarius, 1892. — Fie-i tierin'a usióra!

* *Conferintie literarie.* Duminec'a trecuta la órele 6 dupa amédi s'a tienut in sal'a seminariului de aici prim'a conferintia literaria. Cu acésta ocaziune directorulu seminariulu Augustin Hamsea a vorbit: „despre religiune cá factorulu principalu de productiune;“ ér corulu elevilor dela seminariu a executat doue cantári in fiinti'a de facia a Pré Santiei Sale, parintelui Episcopu si ai unui publicu alesu.

Astadi la órele 6 dupa amédi va prelege dlu profesor Dr. Petru Piposiu despre: „elementulu nationalu in educatiune.“

* *Cabinetu de lectura.* Ieri s'a deschis cabinetulu de lectura alu asociatiunei nationale aradane in o localitate corespundietória din etajulu primu alu hotelulu Was.

* *Unu pasu inainte.* Ni se scrie: La initiativ'a si sub conducerea pàrintelui Zacharia Milian, ajutat de P. J e b e a primaru, I. F a u r epitropu si de fundatorulu bisericei Teodoru Beldea si credinciosulu Teodoru Pintea in comun'a Dezna s'a edificatu scóla noua, unu edificiu ce corespunde cerintielor timpului presinte, care dovedesce ca Românií deznani traescu, sunt in putere, sunt in armonia. Acésta scóla s'a sfiintit Dumineca in 12 Ianuarius cu o pompa rara prin pàrintele protopresbiteru Constantin Gurban asistat de Zacharia Milian, preotulu localu, N. Mihulin, T. Nonu, T. Bodea preoti din cercu si invetiatorii Mihaila, Lucaciu si Bortosiu, in present'i'a unui numerosu publicu. Pàrintele protopresbiteru a facutu mare impressiune in ascultatori prin unu frumosu discursu ocasionalu plinu de invetiaturi. Dupa finirea servitiului divin, poporulu s'a intrunitu la o vesela petrecere — in onórea dilei — la scól'a nóua. Ér inteligenti'a in numeru de 30 persóne au pranditu la pàrintele Milian. In timpul prândiului s'a toastatu pentru Maiestatea Sa prea bunulu nostru Rege, care s'a induratu a darui pentru edificarea scólei din Dezna 100 fl.; pentru Escelenti'a S'a Inaltu Présantitulu Domnu Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanulu; pentru Prea Sánti'a

Sa Domnulu Episcopu Ioanu Metianu si Venerabilulu Consistoru, care inca a ajutoratu edificarea scólei cu 100 fiorini etc. Sér'a, petrecere cu joc, care a duratu pana catra diua. Pe la 9 óre sér'a, tuturoru óspetiloru, cari erau in numeru indoitu, li s'a servitu o cina eleganta. — Oferte benevole s'a incassatu o suma frumósa de bani, cari sunt destinati pentru unu fond scolasticu. — Felicitu pe romanii din Dezn'a pentru maréti'a loru intreprindere. — Unu asistantu.

* *Caldur'a luminei lunei.* O cestiune fórte importanta pentru fisica si astronomia, cu care s'au fragmentatu inzadaru Tyndal, Lord Rosse si Langley, pare a fi fostu deslegata de englesulu C. R. Boys, profesorulu in Sauth-Kensington. E vorb'a de definirea luminei lunei. Bois facù din filóne fine de quartz o columna calorifera. Cu acést'a e in positia de a demonstrá caldur'a unei luminari la o departare de 1 si trei sferturi mile englese. Prindiéndu radiele pe linteá aparatului seu a demonstratu, ca caldur'a obtienuta dela luna este egala cu aceea a unei luminari la o departare de 7 metri.

* *Unu generalu de 100 de ani.* Dupa cum se serie din Rom'a, generalulu italianu Luigi de Benedevictis si-a serbatu la 6 c., a 100-a di a nasterei. sale. Elu s'a nascutu in 1792 si si-a inceputu carier'a militara cá simplu soldatu in armat'a neapolitana si in resbóiele lui Napoleonu a luat parte sub Murat la mai multe lupte. La 1860, cá brigadieru, a fostu numitu comandantu alu trupeii de veterani, ér in 1866 a fostu pusu in pensie. Starea sanetatii lui e buna.

* *Celu mai scumpu calu trotteur.* D. I. Malcoln Forbes, din Boston, a cheltuitu pentru cumpararea unui calu sum'a de 150.000 dolari (750.000) franci. Calulu se numesce Arion, in virsta de 3 ani si de colóre murgu. Acést'a e sum'a cea mai mare, ce s'a datu pentru unu calu trotteur.

* *Ce se petrece pe luna.* Era odata — astfelu incepe istorisirea ce urméza cu tóte ca nu e basm. — Erá odata unu omu, si omulu acela voia se scie in ruptulu capulu ceea-ce se petrece pe luna.

Si de câte ori ii erá numai cu putintia, se uitá sus la steau'a de nópte, cea mare, ba facea inca si ceva mai mult: dupa ce-si cheltuise tóta averea pe telescope costisitóre si nu-i mai ajungea, elu incepuse a se inglodá in datorii de dragulu patimei sale.

Se nu créda nimeni cumca el facea acést'a impinsu fiindu de spiritulu de cercetare sciintificu, — rávn'a lui constá numai din simpl'a curiositate de a scí ceea ce se petrece pe luna.

Nici vorba, ca n'a prea aflu si veditu multe. Bagá de sama mai bine si mai limpede cá ori-cine partile cele intunecóse de pe luna, vezù póte mai multe de felulu acestora, dar atát si nimicu mai mult a fost rezultatulu intregu alu straduintei si opintelor sale.

Doprinderea aceasta ii luá timpulu si averea tóta. Negotiulu lui se ruiná, cas'a i se darapana, ajunse a nu

se mai pricepe la lucrurile cele mai simple, dar plin de mandrie se falea a scí — ceea ce se petrece pe luna. Si când intr'un'a din seri se plimbá inaintea casei sale. privindu diuosu la luna, se impiedeca chiar de pragulu lui si i-si frânse unu picioru, caci elu nu cautá la calea sa proprie, ci la — ceea ce se petrece pe luna.

† *Marele duce Constantinu Nicolaevici* a reposatu dilele trecute in Petersburg. Elu era alu doilea fiu alu imperatului Nicolae. S'a nascut la 21 Septembrie 1827. In resboiulu Crimeei a fost comandantu generalu alu flotei. Fic'a cea mai mare a marelui duce Constantinu este regin'a Greciei, Olg'a.

* *Adormitu de 16 ani.* Din St. Paulu se a-nuntia: Herman Hareis unu locitoru de aici, care dormise fara intrerupere 16 ani de dile, s'a desteptatu dilele trecute. De atunci nu mai dórme decâtu câteva cé-suri pe di, dér nu se póte dice ca e restabilitu, fiindca e slabu cá unu scheletu si abia se tiene pe picioére. Somnulu seu letargicu incepù, acum 16 ani, in urm'a unor friguri violente si pana deunadi elu nu primise cá hrana decâtu doue trei linguri de supa, ce i-se turnau pe gátu in fiecare di. Ce e ciudatu, e ca Hareis nu crede ca a dormitu atáta de multu si vorbesce de lucruri de acuma 16 ani cá si cum s'ar fi intémplatu eri.

* *Piat'a Aradului* din Vinerea trecuta: Gránu de celu mai greu 10.50fl. ér acelu amestecat 10.20 fl. — secara 9.60 fl. — Orzulu s'a vendutu cu 6.10 fl. — Ovesulu 6 10 fl. — Cucuruzulu 5.50 fl. — Mazere 20. — fl. — Fasolea 10.50 — Linteá 24 fl. — Cartofii 3 fl. per 100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitielu chgr. 80 cr, cea de porcu 48, cea de óie 30 cr, unsórea chil'a 68 cr, ér clis'a per chila 58 cr. v. a.

Concursu.

In nex cu Inalt'a resolutiune consistoriala dte 31 Dec. 1891 Nr. 6073. — pentru indeplinirea parochiei vacante din comun'a Chesintiu, — protopiatulu Lipovei — se escrie de nou concursu cu terminu de 30 de dile dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt: Un'a sesiune parochiala, unu platiu parochialu, birulu preotiescu si stol'a usuata, cari tóte laolalta computeate in bani, dau unu venitu anualu de 800 fl. v. a.

Recurentii sunt avisati cá recursele lor, instruite conform recerintelor legali pentru parochiile de class'a prima, dar cu observarea ca in lipsa de recurenti cu cualificatiune de class'a prima, vor fi admisi la concursu si eventual la candidatiune si recurenti cu cualificatiune de class'a a doua; — si adresate comitetului parochialu din Chesintiu, se le subscérna subscrisului protopresbiter tractualu in B.-Lippa, pana la terminulu susindicat; precum si a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in st'a biserica din Chesintiu spre a-si aretá desteritatea in cele rituali.

Chesintiu, 7/19 Ianuariu 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: VOICU HAMSEA, m. p. protop.

Pre bas'a Inaltului decisu consistorialu dato 8/20 Aug. 1891. nr. 3229, 3232; precum si in nexu cu Inaltulu decisu consistorialu dto 31. Decemvre 1891. Nr. 6068, 6072; pentru deplinirea capelaniei temporale prelanga veteranulu preotu Ambrosiu Jurma din Batta, se escrie concursu cu terminu de 30 de zile dela prim'a publicare.

Emolumintele anuali impreunate cu parochi'a veteranulu preotu A. Jurma sunt: un'a sesiune parochiala si celelalte venite stolari si birali usuate, cari tóte dau unu venitu anualu aproximativu de 600 fl. v. a. Capelanulu alegend va capetá un'a jumătate din tóte venitele parochiei, pana ce preotulu Ambrosiu Jurma va fi in viatia; ér când acesta va incetá din viatia, capelanulu conform §. 4. din Regulamentu va urmá cá paroch.

Recurentii sunt avisati cá recursele lor instruite conform recerintielor legali pentru parochiile de cl. II. si adresate comitetului parochialu din Batta; se le subscérna subscrisului protopresbiteru in B.-Lippa, pana la terminulu de mai sus, precum si a-se presentá in vre-o Duminec'a séu serbatóre in S-t'a biserica din Batta spre a-si aretá desteritatea in cele rituale.

Se obsérva ca incât nu ar fi mai multi recurenti cu calificatiune de cl. II., vor potea fi admisi in candidare si recurenti cu calificatiune pentru parochii de cl. III.

Batta, 15/27. Decemvre 1891.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: VOICU HAMSEA, m. p. protopresbiteru.

Se escrie concursu pentru ocuparea postului de invetiátóre la scól'a de fete din Izvini.

Emolumintele sunt: 150 fl. v. a., pausial pentru conferintie 4 fl., 15 meti grâu, 15 meti cucuruзу, 4 orgii de lemne din cari se incaldiesce si scól'a, 2¹/₄ jugere de pamentu, cuartiru liberu si gradina pentru legumi.

Invetiátórele cari reflectéza la acestu postu au se-si ajusteze dupa recerintie petitiunele lor, cu testimoniu de calificatiune si de limb'a magiara si se le tramita pana in 1. Februaru a. c. parintelui inspectoru de scóle Iosif Gradinariu in Szécsány u. p. Vinga.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOSIF GRADINARIU, m. p. inspectoru scolaru.

Pentru deplinirea parochiei vacante din Ohaba-Sérbésca, Protopresbiteratulu Lipovei, prin acést'a pe bas'a decisului Venerabilului Consistoriu diecesanu d-to 26 Decemvre 1891, Nr. 6156 se escrie concursu, cu terminu de 30 zile dela prim'a publicare in fói'a oficiala: „Biserica si Scól'a.“

Emolumintele sunt: 1. Un'a sesiune parochiala de 30 jugere, parte aratura, parte fénatiu, cu unu venitu anualu sigur de 250 fl. 2. Birulu si stol'a usuata computate in venitu mediu anualu de 240 fl. 3. Unu platiu parochialu cu unu venitu anualu de 10 fl.

La olalta unu venitu anualu aproximativ de 500 fl.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, dovedind cu calificatiune cel putienu pentru parochie de clasa a III., — au a-si subscrerne recursele lor instruite conform stat. org. si regulamentului pentru parochii, si adresate comitetului parochialu din Ohaba-Sérbésca, — parintelui protopresbiteru Voicu Hamsea in B.-Lippa, pana la termi-

nulu mai sus indicatu precum si a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in s-t'a biserica din Ohaba-Sérbésca, spre a-si aretá desteritatea in cele rituale.

Ohaba-Sérbésca 29 Decemvre v. 1891.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: VOICU HAMSEA, m. p. protop

Pentru deplinirea parochiei vacante din Bruznicu, — protopresbiteratulu Lipovei — prin acést'a pe bas'a decisului Venerabilului Consistoriu diecesanu d-to 12 24 Decemvre 1891 Nr. 5519, se escrie de nou concursu, cu terminu de 30 zile dela prim'a publicare in fói'a oficiala: „Biserica si Scól'a.“

Emolumentele sunt: 1. Un'a sesiune de pamentu. 2. Birulu dela 200 n-ri de case câte o masura de bucate. 3. Stolele usuate dela 200 nri de casa. 4. 2 platiuri parochiale. Aceste emolumente computeate in bani dau unu venitu anualu de peste 500 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, dovedind cu calificatiune celu putienu pentru parochiile de clas'a a III., au a-si subscrerne recursele lor instruite conform stat. org. si regulamentului pentru parochii, si adresate comitetului parochialu din Bruznicu, parintelui protopresbiteru Voicu Hamsea in B.-Lippa, pana la terminulu mai sus indicatu, precum si a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in s-t'a biserica din Bruznicu spre a-si aretá desteritatea in cele rituale.

Bruznicu, 29. Decembre 1891.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: VOICU HAMSEA, m. p. protop.

Pentru deplinirea parochiei de a III. clasa Fenisiu si fili'a Valeamare, protopresbiteratulu Halmagiului, se escrie concursu cu terminu de alegere 30 de zile dela prim'a publicare.

Doritorii de a ocupá acést'a parochie sunt avisati, recursele provideute cu tóte documintele prescrise, si adresate comitetului parochialu, ale trimite subscrisului pâna la 25. Ianuariu 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOAN GROZ'A, m. p. protop.

Pentru deplinirea parochiei gr. or. de clasa III. din Dragoiest. se escrie concursu cu terminu de alegere pe 19/31 Ianuariu 1892.

Emolumintele sunt: un'a sessia parochiala de 30 jugere, dintre cari 23 aratoriu si 7 fenatia, intravilanu fara casa parochiala, si stol'a usuata dela 180 numeri de case si celelalte venite usuate.

Recursele cuviintiosu ajustate sunt a se tramite parintelui protopopu Georgiu Creciunescu in Belincz, p. u. Kiszetó, celu multu pana la 6/18 Februaru 1892; avend recurentii in vr'o Dumineca ori serbatóre a se presentá in biserica locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari séu cuventari bisericesci.

Este de observatu, ca — amesuratu §-lui 8 din „Regulamentulu pentru parochie“, — jumetate din venitele parochiali, compete veduvei preotese, unu anu intreg dupa mórtea reposatului acolo preotu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: GEORGIU CRECIUNESCU, m. p. protopresbiter.